

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948 október 9, szombat

V. ÉVFOLYAM 234. szám.

Csik, Fogaras, Neamt és Román megyék járnak az élen az őszi vetési csatában

Átszervezték a kereskedelmi minisztériumot — Felülvizsgálják a mezőgazdasági hiteleket — Állategészségügyi intézkedések

A betakarítási munkák befejezéséhez közelednek és teljes erővel megindult országsszerte a Román Munkáspárt kezdeményezésére és irányítására kidolgozott őszi vetési terv végrehajtása. A földművelésügyi minisztérium jelentéséből kitűnik, hogy Csik, Fogaras, Neamt és Román megyék élen járnak az őszi vetési terv megvalósításában. A munkásokat ilyal harci szövetségben álló dolgozó földművelésügyi öntudatos harcának eredménye ez, amely a Román Munkáspárt irányítása és vezetése mellett az ország dolgozó népének jövővi kenyerét biztosítja és új fejlődési távlatokat nyit új épülő nemzetgazdaságunknak. Ott, ahol a földművelés nem értette meg ennek a jobb és több kenyérért folytatott harcnak fontosságát, mint Arad, Krassó és Gorj megyékben, a vetési terv végrehajtása késik.

A Nemzeti Bank által adott mezőgazdasági hitelek felhasználását szigorúan ellenőrzik, nehogy hátramaradt mezőgazdasági korszerűsítésének tervét meggyújtásuk azok a falusi tőkés elemek, akiknek befolyása alá kerülnek itt ott a hitelt élvező földművesek.

Nemzetgazdaságunkra új alapokra helyezése szükségessé vált a kereskedelemügyi minisztérium átszervezése, amely az ország politikai és társadalmi életében végbement változások miatt a fokozott követelményeknek a régi szervezési törvény rendelkezései szerint nem felelhetett meg.

A tanügyi reform, amely ifjúságunk szellemi és testi fejlődését teljesen új, demokratikus alapokra helyezte, fokozott mértékben gondoskodik arról, hogy az iskolások megfelelő egészségügyi körülmények között nevelkedjenek az életnek, mert csak így lehet nekik hasznos munkáit az épülő szocialista társadalmi rendszernek.

A dolgozó földművelésügyi öntudatos munkája és a begyűjtési rendelet végrehajtása lehetővé tette azt, hogy teljes mértékben biztosítsák az ország lakosságának téli ellátásához szükséges élelmiszer. A beadott termény ellenértékéül juttatott cikkeket, textíliákat és a felhalmozott feljavításához szükséges gyógyszereket kapnak, amelyek mind-mind hozzájárulnak mezőgazdaságunk eredményességének felszámolásához.

A földművelésügyi minisztérium jelentése az őszi vetési munkálatokról

BUKAREST. — A földművelésügyi minisztérium szeptember 27.—október 3. közötti időszakára szóló mezőgazdasági helyzetjelentése a következőket tartalmazza:

Az idő nappal megfelelően meleg volt, az éjszakák pedig hűvösek, a csapadék általában 5,7 milliméter, az átlag hőmérséklet pedig 13,7 fok volt.

Kiszáradt esők voltak 10—20 milliméter között, Erdély déli részeiben, Muntenia nyugati és Oltenia déli részeiben, Erdély északi és nyugati részeiben és Maramarosban, valamint a Körösvidék és Oltenia egyes részeiben 5—10 milliméteres csapadék esett. Az ország keleti részeiben és a Bánságban 3 milliméteres helyenkénti esők voltak.

A hőmérséklet 24,4 és 3,0 fok közötti véletlenben ingadozott. A mezőgazdasági munkálatok végzésében a következő eredményeket érték el:

A napraforgó betakarítása el-

érté a 316 000 hektárt, ami a Napraforgóval bevetett terület 63 százalékát jelenti. A tengeri betakarítása elérte az egymillió 877 000 hektárt, vagyis a tengerrel bevetett területek 50 százalékát. A burgonyát eddig összesen 110 000 hektár területen takarították be, ami a burgonyával bevetett területek 61 százalékát jelenti. Eddig összesen 18 000 hektár területen takarították be a cukorrépát, ami a cukorrépával bevetett területek 26 százalékát jelenti. A szőlőtermést eddig összesen 23 000 hektár területen takarították be.

Az őszi vetési munkálatok az eddigi 40 vármegyéről 54 vármegyére terjedtek ki.

Az őszi vetési munkálatok élen Fogaras, Csik, Neamt és Román megyék állnak.

Nem kezdték meg még egyáltalán az őszi vetési munkálatokat Arad, Krassó és Gorj megyékben.

A Nemzeti Banktól kapott hitelek nem a hitelleveleiben írt meghatározott célra használják fel. A Nemzeti Bank ellenőrző közegei nemrégiben megkezdtek a hitelek felhasználásának ellenőrzését és megállapították azt, hogy mezőgazdasági származású, hűzőlő és egyéb mezőgazdasági termékek céljára folyósított hitelekkel többek között célokra használják fel. Egyes földművesek a Nemzeti Banktól kapott kölcsönökkel az állományukat megvásárolták, ami azután rövid idő múlva eladták anélkül, hogy az ellenértéket a Nemzeti Banknak visszaszolgáltatták volna.

A fentiekkel kapcsolatban a Nemzeti Bank közleményt adott ki, amelyben figyelmezteti a Nemzeti Bank hiteleit igénybevevő személyeket, hogy ezek a hitelek a kölcsönösség fedezésére zálogjoggal biztosítanak és így aki a hitelekhez igyekszik idegen célra fordítani, az a használatban levő, de a Nemzeti Bank tulajdonát képező zálogot elidegeníti és ezért a büntető törvénykönyv rendelkezései értelmében ezen személyek ellen eljárást indítanak.

A vizsgálások megszüntetésére és leleplezésére a Nemzeti Bank ellenőrző közegei kijutottak az ország minden részébe és megkezdtek a kereskedelemügyi minisztériummal együttműködve a mezőgazdasági hitelek felhasználásának szigorú és rendszeres ellenőrzését.

Átszervezték a kereskedelemügyi minisztériumot

BUKAREST. (Agerpres.) — A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának szándékát megjelent rendelettervezete intézkedik a kereskedelemügyi minisztériumnak a kereskedelemügyi és élelmiszerügyi minisztériummal való átalakításáról. Ezzel egyidejűleg a kereskedelemügyi minisztériumot létszámilag csökkentették.

A kereskedelemügyi és élelmiszerügyi minisztérium szervezési törvényének megalkotásáig, ennek a mi-

munkálatainak megteremtése és ezeknek végrehajtása, a Termékgazdálkodási Tanács jóváhagyása után, valamint a termelési eszközök használata és elosztása; a termelés műszaki folyamatának ellenőrzése és tökéletesítése és bármilyen más, az élelmiszeripar területén előálló ipari tevékenység.

Mindkét újonnan létesített minisztérium élére kinevezték már az új minisztereket. A külkereskedel-

ügyi minisztérium élére Bárledeanu Alexandrut, a kereskedelem és élelmiszerügyi minisztérium élére pedig Bucur Schioput nevezték ki miniszternek. Mindkét miniszter esztendő könnében letette az esküt a Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége elnöke, Groză-Péter miniszterelnök és Gheorghiu-Dej első helyettes miniszterelnök jelenlétében.

Mozgalmat indítottak az iskolások egészségügyi helyzetének megjavítására

BUKAREST. — Az egészségügyi minisztérium a közoktatásügyi minisztériummal együtt mozgalmat kezdeményezett az iskolások egészségügyi helyzetének védelmére és megjavítására.

Ennek a mozgalomnak a megkezdésére október 5-én a fővárosi „Bucuresti” mozgóképzőintézetben az egészségügyi minisztérium kiküldöttjei az iskolák igazgatóival és igazgatóhelyetteseivel, az iskolatorzósokkal és iskolák ápolóival értekezletet tartottak.

Az értekezleten rámutattak arra a fontos szerepre, amely ebben a mozgalomban az iskolai ápolóknak hárul, akiket a Román Népköztársaság Vöröskereszt Szövetsége és a Romániai Demokrata Nők Szövetsége támogatásával képeztek ki. Minden

iskola mellett egy iskolai ápolónő gondoskodik az iskolahelyiség és a tanulók tisztaságáról, valamint a tanulók egészségügyi neveléséről. Tevékenységükben segítségükre lesz az iskola egészségügyi szekrénye, amelyet ellátnak az egészségügyi bemutatókhoz szükséges személtető képekkel és tárgyakkal. Az iskolai ápolónők fenntartják a kapcsolatot a tanulók és az orvos, valamint ezek és a tanulók családja között.

Az egészségügyi és a közoktatásügyi minisztériumok tervezete értelmében az ifjúság egészségvédelmére indított mozgalmat a városokban és a falvakon egyaránt folytatják.

Széles dolgozó nőtömegeket képeznek ki erre az egészségügyi mozgalomra.

Biztonság a burgonyaellátásában

BUKAREST. (Agerpres.) Az Állami Gabonabegyűjtő Bizottság Stelian Tanasescu, helyettes elnöke vezetésével este értekezletet tartott.

Az alantas szerveknek a burgonya, tengeri és napraforgómag begyűjtési munkálatai menetére vonatkozó jelentései megtárgyalása után, elkészít-

tették a következő két hónapra szóló vármegyeyi ellenőrzési terveket.

Az Állami Gabonabegyűjtő Bizottság megbízta a Romániában állami kereskedelmi társaságot, hogy a talaszult központok felé kielégítő mennyiségű begyűjtött burgonyát irányítson, hogy ezzel megkönnyítse a dolgozó tömegek téli ellátását.

Az állatbetegségek leküzdésére szérum és oltóanyagot látják el a megyéket

BUKAREST. (Agerpres.) — A nagyhatalmú állatbetegségek leküzdésére a földművelésügyi minisztérium állategészségügyi osztálya elhatározta, hogy minden megyében szérum és oltóanyag lerakottakat létesít.

Jelenleg 11 megyét láttak el szérummal és oltóanyaggal és azon van-

nak, hogy legrovidebb időn belül a többi megyéket is hasonlóképpen ellássák.

A földművelésügyi minisztérium megrendelésre tett az állatbetegségek és rendelőik részére szükséges orvosi műszereket, gyógyszereket és szállítására.

Ertelmiségi értekezletet tartott a nagyváradi MNSz városi szervezete

NAGYVÁRAD. (Kiküldött munkatársunk telefonjelentése) — A nagyváradi MNSz városi szervezete központi székében, nagyszámú résztvevővel, értelmiségi értekezletet tartott.

Kovács Elek, a nagyváradi MNSz városi szervezet elnökének megnyitása után Gáll Antal, a helyi Szaktanács elnöke részletesen kifejtette a haladó értelmiség feladatait, rámutatva arra, hogy az országépítés és a demokratikus szervezeteik, így a Magyar Népi Szövetség munkájában is az öntudatos értelmiségnek csúszkó szerepet kell vállalnia.

Több értékes hozzászólás után a résztvevők lelkes hangulatban fogadalmat tettek arra, hogy fokozott munkát vállalva a Magyar Népi Szövetség szervezeti életében, teljes erejükkel támogatják annak célkitűzéseit. Az értekezlet részletes ismertetésére még visszatérünk.

EMLEKÜNNEPÉLY

az agyagfalvi székely forradalmi
nemzetgyűlés századik évfordulóján

UDVARHELY. — A megye demokratikus szervezetei az Udvarhely melletti Agyagfalván október 17-én, vasárnap emlékünnepélyt rendeznek az agyagfalvi réten 100 év előtt volt székely forradalmi nemzetgyűlés emlékére. E nemzetgyűlés kimondta a székelységnek a demokratikus forradalomhoz való csatlakozását, szembe helyezkedett az élnyomó császári önkényvel és baráti kezet nyújtott a román

népnek.

Az emlékünnepély szónoka Balogh Edgár nemzetgyűlési képviselő, a MINSZ országos köznevelődési felelőse. Az udvarhelymegyei bányászok küldöttségeivel képviseltetik magukat, a MINSZ megyei népi táncscsoportjai pedig többszáz résztvevővel eredeti székely táncokat mutatnak be az ünnepély keretében.

Eredetileg ennek az ünnepélynek

az alkalmára vették tervbe Székelykereszturnon Márkos András szobrászművész Petőfi-szobrának a leplezését, a szobor művészi kivitelezésével kapcsolatos technikai nehézségek azonban halasztást tettek szükségessé. A szobor ünnepélyes felavatása 1949 július 30-ára marad, századik évfordulójára annak a napnak, amikor Petőfi Sándort utoljára látták Székelykereszturnon.

ELSŐ ELEMI OSZT. TAN...

Jó tanulók leszünk!

Látogatás egy új típusu elemi iskolában

KOLOZSVÁR. — Mintha a „Kis iskoláslány” című szovjetfilm eleve nézne meg, mikor délelőtt egy órákor belépünk a Kismester-utcai VII-es számú állami elemi iskolába. A teljesen üres elsőosztályos tanteremben egyetlen kislány ül a padban. (Mint a kis Marjusa, mikor „vigyázó” volt a filmben.)

— Visszamarasztottak? — kérdezzük.

— Nem.

— Hát akkor miért vagy itt?

— Félttem, hogy el ne késsek — szól.

Molnár Irénkének hívják. Az előadás két órákor kezdődik a „délutánosoknak”, de ő már itt van, hogy el ne kessen.

Most lassan szállingóznak a jobbiek. Leülnek a padba és várnak. A kis Szakács Mária arra a kérdésre, hogy miért sietett úgy az iskolába, így válaszol:

— Azért, hogy tisztaságot csináljak.

A tanterem ragyogó tiszta és tiszták a gyerekek is. Legtöbbjüket eldőlés két órákor kezdődik a „délutánosoknak”, de ő már itt van, hogy el ne kessen. Most lassan szállingóznak a jobbiek. Leülnek a padba és várnak. A kis Szakács Mária arra a kérdésre, hogy miért sietett úgy az iskolába, így válaszol: — Azért, hogy tisztaságot csináljak.

A tanterem ragyogó tiszta és tiszták a gyerekek is. Legtöbbjüket eldőlés két órákor kezdődik a „délutánosoknak”, de ő már itt van, hogy el ne kessen. Most lassan szállingóznak a jobbiek. Leülnek a padba és várnak. A kis Szakács Mária arra a kérdésre, hogy miért sietett úgy az iskolába, így válaszol: — Azért, hogy tisztaságot csináljak.

— Hát te miért haragszol? — kérdezzük tőle.

— Haragszok, mert édesapám karácsonykor elment Szovártára és még nem jött haza. És anyuka is Szovártára ment és még ő sem jött haza.

— Hát terád ki vigyáz?

— Benke — szól s titokzatos némaságba burkolódik.

A másodikosok sőt a hetedikes nagylányok is bejönnek az első

osztályba. Az iskola egyrésze délelőtt, másrésze délután tanul 2-6 óráig!

A gyermekek csaknem kivétel nélkül munkások gyermekei. Sipos Tibor és Jolán másodikosok, édesapjuk köszörüs. Korbián Margit édesanyja „hólyagot árul a piacon”. (Marhahólyagot uborkásüvegek bekötésére.) Janovics Efelka apja kárpitós, György Erzsikéé asztalos, Balázs Jánosé szabó. Kiss Évát kocsifényező.

Beszélgünk a gyermekekkel. Elmondják, hogy nagyon-nagyon szeretik az iskolát. Tandíjat nem fizetnek. Sok-szépét és jót fogynak itt tanulni. A tanítónéni mindenkit kikérdezett és meg fogja látogatni őket. A kis Sipos Tibor elmondja, hogy édesapja most jött haza a Szovjetunióból.

— Teccik tudni — magyarázza — olyan kekszet hozott nekünk, mint amilyet „oroszul ettek”. Mondta, hogy az orosz gyerekek okosak és tiszták. És mondta, hogy volt egy nagyobb orosz

gyerek és az a fronton volt és ő árulta be a katonáknak a németeket, hogy mikor mit csináltak. És ez egy hős gyerek volt, kapott egy csillagot a kabátjára. És még sok szép mesélt apuka. Ezt a ceruzát is ő hozta.

Ránéz a ceruzára.

— Nagyon szép ceruza — mondja — és ez a másik is szép, de csak félig van meg. Beletettem az új tolltartómba, egy boliba vettem, ahol egy ismerős néni van, aki csak 8 lejért adta. A ceruzát csak akkor hegyezem meg, ha a másikat elfogyasztottam, hogy ne prédáljak.

Jolán nagyon-magyan bölint.

— Biza' ne prédálj — szól — mert szegény anyukát éppen most nyolcadszor operálják...

— Kiencedszer — javítja ki Tibi.

— Igaz, kiencedszer. Az epéjít. Hát spóroljál te is.

A többi gyerek nagy részvétel

fordul a kis Siposok felé. Meztel

lábások és vadonatúj cipősök. Fi

uk és lányok. Kis első elemisták.

A munka és az élet kezdetén. Az új iskola az övék. Itt új szemléletet kapnak. Megszűnik közöttük a különbség, itt nem részesítik előnyben a gazdag gyermekeket, nincsenek előnyben az „előkelő” szülők gyermekei sem, hiszen dolgozó emberek gyermekei számára táj teret és lehetőséget nyújt az újszerű iskola, ahol a kis emberpalánták a közösségi élet számára nevelődnek, mint ahogy ezt Molnár Irénke a maga nyelvén kifejezi:

— Szépen mondta a tanítónéni — mondja — hogy ő minden gyereket egyformán szeret és nincs közöttük más különbség, mint a jóltanulás és rossztanulás és az hogy ki milyen rendes és jó. De egyforma jók és rendesek és jóltanulók leszünk, hogy örvendjen a tanítónéni és hogy minden szépet tudjunk, mire nagyok leszünk... (M. L.)

20 művészcsoporttal, egy 150 tagu énekkarral és egy 24 tagu táncscsoporttal

végzett kulturmunkát az elmúlt hónapban a kolozsmegyei Szaktanács kulturosztyája

KOLOZSVÁR. — A kolozsmegyei Szakszervezeti Tanács kulturális és nevelésügyi szakosztálya minden hónapban részletes beszámolót készít, melynek keretében a kritika és önkritika teljes fegyverével mutatja meg a megtett ut állomásait a különböző munkaterületeken. Az 1948 szeptemberi beszámoló különösen érdekes és nagyvonalú. Ebből a beszámolóból ismertetjük a szakszervezetek egyhónapi kulturmunkáját.

A Szaktanács keretébe tartozó szakszervezetek művészi téren igen nagy eredményeket mutatnak fel szeptember folyamán. A különböző kulturosztyákat jól megszervezték. A szakosztály 15 csoport előadásában 12 előadást tartott a vidéken, ezek között egyet a már nem a megyéhez tartozó Telesten. A 15 művészcsoport segítségével volt az előadások rendezésében a FIAP-nak és a hadseregnek is.

Kolozsváron 20 művészcsoport 15 ünnepséget tartott. Az ünnepségek közül kiemelkedett a szakszervezetek napja és a Scantela napja.

A cserekenő keretében 4 művészcsoport tartott előadást különböző szakszervezeteknél. Az „Infrajira” népzenei koncertet adott az Acélárnyárban, Dohánygyárban, a Horbák János-üzemben és a CFR-nél. A kulturosztyaok közreműködtek a RDNSZ és a FIAP ünnepségein. A szakszervezeti kulturmunka

Felhívás színházi berleikölésre

KOLOZSVÁR. — Az Állami Magyar Színház és Népszemélyi Igazgatósága közli, hogy a meghirdetett, a szakszervezeti dolgozók részére történő berleikölésnek a színház gazdasági hivatala is elfogad.

Berleikölés naponta délelőtt 10-2 óra, délután 6 és 8 óra között köhettek a színház előcsarnokában elhelyezett földszinti jegypénztárnál.

Ablak

A budapesti sajtó hírt ad arról, hogy a Magyar-Román Társaság és a Magyar-Jugoszláv Társaság kiadásában, Kormánytámogatással megjelent az „1848-1849. évi iratok a nemzetvégi megbékélésről” című kötet, amelyhez Ortutay Gyula magyar közoktatásügyi miniszter irt bevezető tanulmányt.

Törvényjavaslatok, cikkek, nyilatkozatok, levélrészletek, országgyűlési naplószemelvények, bizalmas diplomáciai jelentések sorakoznak fel az „1848-1849. évi iratok a nemzetvégi megbékélésről” című kötetben, amely maradandó értékű forrásmunka a dunamecei nemzetiségek történetének későbbi, alapos, kritikai feldolgozásaihoz — írja a kötet mellátója a „Népszava”-ban.

A fiatal Arthur Miller — akinek „Fiaim” című szindarabja a bukaresti Nemzeti Színház Studio-színpadjának a közeli műsorán szerepel — az amerikai írók tehetségesei közül való. Magatartását a hazajelbeli trösztök gazdasági és szellemi parancsuralmával szembeni bíráló állásfoglalás jellemzi. A Szovjetunióhoz közeledés tevékeny híve. Ennek a szemléletnek a vonalát tükrözi „Focus” című legjelentékenyebb regénye is, melyben az Egyesült Államokban levő antiszemitizmus ellen támad.

„Fiaim” című szindarabja amely a világ csaknem valamennyi fővárosának színpadát megjárta, az amerikai nagytöke kapzsiságát és gátlástalanságát sújtja, mellyel a dollárral, az emberéletre nem tekintve, üzletként kezelik a há-

borut. A darab, amely élesen bírálja a trumani Amerikát, Newyorkban — élet enyhítő módosításokkal — történt bemutatásakor közönségsikert aratott. A sajtó ennek magyarázatát abban találja, hogy Arthur Miller darabjában olyan típusokat mintázott meg — „rendes embereket”, „rendes családdal”, akikben minden amerikai ráismerhet a szomszédjára — és aztán kiméletlenül hirdeti a szakszervezet „rendesség”-álcot, meglátatja az egészen más valót.

A „Fiaim”-ban Joe Keller repülőgépgyáros haszon miatt halálba küldi hazája repülőit, hazugsággal leplezi a bűnét nyugodtan türi, hogy helyette más itéljenek el, s mindezek után megelégedetten, nyugodtan él megintt családi körben. Szörnyeteg, aki ugyanakkor a bu-sinessman megismerkedésével. Az író legmagasabb erkölcsi fokra a háborúból hazatért Christ és Georget helyezi, kibben kinyílik a társadalom iránti kötelesség tudata.

De — a darabról előzetesen író bukaresti sajtó megállapítja — még ezek sem pozitív hősök. Chris is hajlamos a megalkuvásra. Sem ő, sem George nem áll az új világ, az új rend erkölcsi magaslatán. Ami pedig a színműben felvetett kérdés Keller öngyilkossága általi megoldódást illeti, ez a megoldás bizonyos engedmény az üzletember előtt. Ezek osztályharcos alapról nézve, bizonyára nagy fogyatékosok, a bíráló azonban hozzátesszi, hogy a színmű — eltekintve az író e következétségtől — az amerikai valóságot idéző színpadi irások érdemesebbjei közül való.

Sajtó- és felvilágosító munka

A Bukarestben megjelenő „Kulturfüzet” segítségével is siet a helybeli Szaktanács. Itteni szerkesztőbizottsága rendszeresen el látja a füzetet helybeli írók és munkáslírók által irt anyaggal.

Szeptember 1-én a Szaktanács kulturosztyája sajtónapot rendezett, melynek keretében 3500 példányt adtak el a Szakszervezeti Élet című lap román és magyar nyelvű példányából.

Ugyancsak a kulturosztya szervezte meg a fenti két szakszervezeti lap román és magyar nyelvű levelezőgárdáját. Ma 147 megyei levelezője van a lapoknak. Ezek közül szeptember hónapban 93 aktívált. A Viata Sindical-nak 76 cikket, a Szakszervezeti Életnek 84 cikket küldött a Szak-

tanács sajtóosztálya.

Szeptember 5-én 1000 résztvevővel (levelezők, újságírók, el-munkások és szakszervezeti aktivisták) nagy plenáris ülést tartott a szakosztály. Ezen a gyűlésen megvitatott a polgári és munkássajtó közötti különbséget, a munkaversenyeket és a Szakszervezeti Élet című lap szerepét.

A gyűlést művészi program zárta le.

A szakszervezeti és gyári fel-lők 4 gyűlést tartottak, melyek részletesen megvitatották a szociális munkaversenyek népszerűsítésének kérdését, valamint a kor-mány intézkedéseinek gazdasági jelentőségét a munkásoktól. A

ISKOLAI HIREK

A KOLOZSVÁRI MŰSZAKI FÉL-IPARI ISKOLA (Traian-ut 13 szám) értesíti azokat a tanulókat, akiknek felvételt az I. és II. osztályra elfogadták, hogy a beíratkozások október 14-ig bezárólag tartanak. Azok, akik eddig a határidőig nem iratkoznak be, helyüket elvesztik.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR TAN- NYELVŰ GAZDASÁG-KÖZIGAZGATÁSI FIU KÖZÉPISKOLA (volt kerületi tanács) igazgatósága felhívja az iskolát tanulói, hogy szombaton, október 9-én reggel 8 órákor

az iskolában (Farkas-utca 16 szám, II. emelet, volt Gyakorló fiúiskola) jelenjenek meg.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR TAN- KERÜLETI FELÜGYELŐSÉG az érdekeltek tudomására hozza, hogy azok, akik orosz nyelvtanári állás elnyerésére kérték nyújtottak be, október 10-én, vasárnap reggel 9 órákor kötelezően megjelenni a Victor Babes Egyetem Vasile Bogrea (I. emelet) előadótermében megtartandó vizsgán. Azok, akik ezen a vizsgán nem jelennek meg, a benyújtott kérelmük érvénytelenül válik.

Felhívás

a magyar iskolák tanszemélyzeiéhez

A Centrul de Difuzare (Központi Könyvelosztó) Kolozsvári Kirendeltsége a magyar tannyelvű iskolakönyveknél a forgalmi árból 5% engedményt ad az iskolák számára.

A rendelések az alábbi címre küldendők:

Centrul de Difuzare a Cărtii

Központi Könyvelosztó

Cluj, Piața Libertății No. 33. — Telefon 13-13.

Vidékre megrendeléseket — előleg beküldése után — portómentesen szállít.

Csúfos vereséget szenvedett a Biztonsági Tanácsban a nyugati blokk

Miután Visinszkij szétrombolta az imperialisták összes érveit, a BT felfüggesztette a berlini kérdés tárgyalását

PARIS (Rador) — A politika bizottság szerdán befejezte az atombizottság jelentésének általános vitáját. Equador, Paraguay, Nagybritannia és Belgium kiküldöttei, mint az angol-amerikai blokk hűséges képviselői, ismét kísérletet tettek a Szovjetunió javaslatának megvalósítására. Mint ismeretes, a szovjet javaslat célja az ENSZ Kögyűlés határozatának az alkalmazása volt. Az angol-amerikai blokk képviselőinek beszédéből kiviláglott az a szándék, hogy minden áron megakadályozzák az atomfegyver betiltását és a hatékony atomenergia-ellenőrzés megvalósítását célzó egyezmény megkötését. Dineil, a szovjetellenes rágalmozók ismeretes fogásához folya-

modva, a fasiszta propaganda fegyvertárából vett kölcsön érveket a Szovjetunió rágalmozására. Malik szovjet kiküldötti erővel visszautasította ezt a szovjet-ellenes propagandát. Az Egyesült Államok, Kanada és Nagybritannia képviselőinek az atomerő-bizottság tevékenységének folytatására irányuló szovjet javaslatra tett megjegyzéseire Malik azt válaszolta, hogy a szovjet kiküldöttség kimutatta: az atomerő-bizottság tevékenységét kívánó kanadai javaslat elfogadhatatlan és hibás, mivel az ENSZ nem hagyhatja figyelmen kívül az atomfegyver betiltására és az atomenergia ellenőrzésére vonatkozó kérdést, míg a kanadai javaslat csupán általános felhívásra korlátozódik, ami nem kötelez senkit.

nak igazolására, hogy Berlin a szovjet megszállási övezet földrajzi és gazdasági középpontja. Az amerikai kiküldött beszédének jó részét a Szovjetunió kormányja és a nyugati hatalmak képviselői között Moszkvában folyó tárgyalásoknak a szabadosságig menő magyarázatára fordította. Elismételte az amerikai külügyminiszterium által kiadott ismeretes „Fehér Könyv”-ből kölcsönzött hamisításokat. Feljegyzésre méltó tény, hogy még a francia sajtó hírmagyarázatai is fenntartással fogadták a „Fehér Könyv” adatait arra szólva fel a francia kormányt, hogy hozza nyilvánosságra „saját változatát” a moszkvai tárgyalásokról. Az esti ülésen Cadogan angol és Parodi francia kiküldöttek mondtak beszédet, az amerikai kiküldöttek által mondottak lényeges hangu ismétlésére szorítkozva. Miután Cadogan és Parodi felolvasták nyilatkozatukat az elnök, általános meglepetésre, kijelentette, hogy felfüggeszti az ülést, mivel senki sem kíván fel-szólalni. Párisi jelentés szerint a Biztonsági Tanács felfüggesztette a berlini kérdés vitáját, anélkül, hogy határidőt tűzött volna ki a vita folytatására. A berlini kérdés vitájának felfüggesztését az Egyesült Nemzetek Szervezetének megfigyelő a szovjet delegáció és Visinszkij fődélegátus sikereként könyvelik el.

Az atomerő-bizottságnak tovább kell dolgoznia

— A szovjet kiküldöttség — mondta Malik — meg van győződve arról, hogy az atomerő-bizottságnak nem kell beszüntetnie tevékenységét, hanem éppen ellenkezőleg, tovább kell dolgoznia az ENSZ Kögyűlése által megszabott úton, amely, mint ismeretes, külön bizottságot bízott meg az atomfegyvernek és minden más tömegpusztító eszköznek a nemzetek fegyvertárából való eltávolítását és az atomenergia használatának ellenőrzésének megvalósítását célzó rendszárlók kidolgozása érdekében. Az atomerő-bizottságnak ebben az irányban kell folytatnia munkáját.

Országok gazdasági életébe. A Délafrikai Unióban urániumot találtak az aranyelőhelyeken. Tehát a többség által elfogadott amerikai tervnek megfelelően az urániumnak az Egyesült Államok által irányított nemzetközi ellenőrzőszerv birtokába kell kerülnie. Következésképpen az aranyelőhelyek egy része is a nemzetközi ellenőrzőszerv birtokába kerül. A nemzetgazdaság védelmében s annak megakadályozására, hogy az ellenőrzőszerv az aranyelőhelyekre is rátegye a kezét, a Délafrikai Unió külön törvényt léptetett életbe, az aranyelőhelyek államosításáról.

Malik azt mondta, hogy az atomerő-bizottságnak két egyezménytervezetet kell hogy kidolgozzon: az atomfegyver betiltására és az atomenergia ellenőrzésére. A két egyezményt egyszerre kell aláírni és érvénybe lépnie. Ez a szovjet javaslat lényege. Beféjezésül rámutatott arra, hogy a Délafrikai Unió kiküldöttjének beszédéből világosan kiderült: az atomenergia-ellenőrzés amerikai tervének az a célja, hogy amerikai ellenőrzés vezessen be más

Kac Suhy lengyel megbízott rámutatott arra, hogy Nagybritannia és az Egyesült Államok nem kívánják a Kögyűlés határozatának megfelelő egyezmény kötni az atomfegyver betiltására és az atomenergia ellenőrzésére. Hangoztatta a szovjet javaslat építő jellegét, ami elfogadható mindenki számára, aki valóban kívánja az atomfegyver betiltását és az atomenergia tényleges ellenőrzését.

Az USA-kiküldött hiábavaló erőlködésével

A legutóbbi két napon a szovjet kiküldöttség teleplezte az Egyesült Nemzetek előtt azokat, akik megkísérelték szöszéknél felhasználni a Biztonsági Tanácsot arra, hogy terveiknek megfelelően nagy lármát csapjanak az úgynevezett berlini kérdés körül. A szovjet kiküldöttség bebizonyította, hogy ez a kérdés nem a BT, hanem a Külügyminiszterek Tanácsának illetékességi körébe tartozik, melyet a német béke rendezésre vonatkozó nagyhatalmi meggyezések megbíztak ezzel a feladattal s következőképpen minden ezzel összefüggő kérdés rendezésével.

Az ülésen utolsónak San Salvador kiküldötte szólalt fel. Az élmezését s igyekezett ezt a nagylelkű lépést hamis fényben bállyítani. Ugyanakkor nagy reklámozást csinált az úgynevezett „légi hidnak”, kijelentve, hogy ezt humánus gondosságból létesítették a nyugati hatalmak Berlin lakosságának élmezésében érdekében. Ezze szemben közismert tény, hogy a légi hidat igen nagy mértékben értéktárgyaknak és gépeknek Berlinből való elszállítására használják fel.

Következésképpen a szovjet kiküldöttség visszautasította a kérdésnek a Biztonsági Tanácsban való megvizsgálásánál való részvételét, s hangsúlyozta, hogy a nyugati hatalmak, amelyek e kérdésnek a BT napirendjére való iktatása miatt kardoskodtak olyan megfontolások vezették, melyeknek semmi közük sincsen a berlini kérdés megoldásának őszinte vágyával.

Az amerikai kiküldött kétségbeesett kísérletet tett annak érdekében, hogy megszabadítsa az Egyesült Államokat a négyhatalmi igazgatás széthomlásának felelőssége alól és hogy a vádat a szovjet hatóságokra hárítsa át. Ezzel szemben mindenki tudja, hogy az elintézték szítására irányuló cselekményekkel, 1947 és főleg 1948 folyamán, a nyugati hatalmak hatóságai egyszerűen figyelmen kívül hagyták az Ellenőrző Tanácsot.

A szerda délelőtti ülés mindössze egy óráig tartott s azt teljes egészében Jessup amerikai megbízott beszéde töltötte ki. Az USA kiküldötte nagy erőfeszítéseket tett, hogy bebizonyítsa a három nyugati hatalom BT-hez intézett panaszának megalapozottságát. Nagy merészen propagandának minősítette a szovjet kormány ama határozatát, hogy magára vállalja egész Berlin lakosságá-

BERLIN A SZOVJET ÖVEZETHEZ TARTOZIK

Jessup balkezes módon azt igyekezett bizonyítani, hogy Berlin nem része a szovjet megszállási övezetnek, hanem „a világosan megszövegezett egyezmény szerint nemzetközi övezet”. Szavai azonban minden meggyőződéssel nélkül hangzottak el. Semmiféle bizonyítékra sincsen szükség an-

PARIS

A Romilly-ben tartott községi választásokon a Francia Kommunista Párt győzött. A kommunisták 14, a gaullisták 10, a szocialisták pedig 4 mandátumot szereztek. Ime a magyarázat, miért akarja a kormány októbertől elhalasztani a községi választásokat.

CINCINNATI

Megnyílt az amerikai bányászok szakszervezeti szövetségének negyvenedik kongresszusa. Az ötezer kiküldött mintegy 600.000 bányász képvisel. Lewis, a bányászunió elnöke élesen bírálta Truman és felszólította a munkásságot, hogy ne szavazzanak rá. Idézte a Truman-kormány munkázellenes magatartását és elmondta, hogy sztrájkok miatt 2.130.000 dollár büntették a kormányhatóságok a bányászok szakszervezeti szövetségét.

NEW-YORK

Venezuelában hadjáratot indítottak a petroleumentársaságok a kőolajipari munkásság sztrájkjoga ellen. A Latinamerikai Szakszervezeti Szövetség mozgalmat kezdeményezett a munkázellenes rendelkezések kivédésére.

BUDAPEST

A magyar kőolajvállalatnál a MAORT-nál az amerikaiak által szervezett szabotázs leleplezése után államosították a magyar kőolajipart. A termelés azóta ugrásszerűen emelkedik. Az amerikaiak annakidején közel ezer munkást elbocsátottak. Most a kőolajtermelés emelkedésével mód nyílt a munkások visszavételére.

LONDON

A munkaügyi minisztérium jelentése szerint augusztus folyamán 138 ipari sztrájk zajlott le Angliában 34.000 munkás részvételével. Több mint száz sztrájk volt a széniparban.

LONDON

A negyven szervezetet magába foglaló Nemzeti Békevédő Bizottság táviratot intézett Bevinhez, kérve a béke megszüldését, a lefegyverzést és az atomháború betiltását célzó szovjet javaslatok elfogadását, illetve megtárgyalását. Ugyancsak kérték, hogy a nagyhatalmak együttesen vizsgálják meg a német kérdést.

SEUL

Dél-Korea bábkormányja nehéz helyzetbe került. Ugy az elemi erővel megnyilatkozó baloldali mozgalom, mint a jobboldali támadások veszélyeztetik a kormány létét, amely most drasztikus rendszabályokhoz folyamodik az ellenzéki mozgalmak elfojtására.

SAN FRANCISCO

Henry Wallace, a Haladó Párt elnökjelöltje beszédében elítélte a jelenlegi amerikai külpolitikát. Rámutatott arra, hogy a reakció azért beszél annyit a „vörös veszedelemről”, hogy visszatérhesse a számára oly előnyösnek bizonyult háború gazdálkodáshoz.

TELAVIV

Az „Israel Hangja” rádióállomás jelenti, hogy egyiptomi csapatok Jeruzsálem közelében rálótték az ENSZ-megfigyelők egy csoportjára.

ROMA

A római városi alkalmazottak 12 napos sztrájkja az alkalmazottak győzelmével ért véget.

MOSZKVA

Molnár Erik, a Magyar Köztársaság utonnan kinevezett moszkvai meghatalmazott minisztere megérkezett a Szovjetunió fővárosába. A repülőterén Molotov külügyminiszter fogadta.

A békeszerződés rendelkezéseinek teljesítésére hívta fel Olaszországot a Szovjetunió

MOSZKVA. (Rador.) — A TASS jelenti: Október 4-én Molotov, szovjet külügyminiszter magához kérte Brosia olasz nagykövetét és a következő kijelentéseket tette:

„Az olasz békeszerződés 57. cikkelye értelmében Olaszországnak a békeszerződés életbelépte utáni három hónapban be kell adnia a Szovjetunióknak az olasz flotta e célra külön megjelölt hajóit, azokon kívül, amelyeket az üllön megállapít.

Mindemellett az olasz kormány mindmáig egyetlen hajót sem adott át a Szovjetunióknak. Ez azt jelenti, hogy az olasz kormány nem tartja tiszteletben a békeszerződés 57. cikkelyét.

A szovjet kormány jelentőskönyvitéseket nyújtott Olaszországnak a békeszerződés 57. cikkelyének alkalmazása során, sőt beleegyezett abba is, hogy 33 hajóvalaton hajót kapjon és semmilyen kárpótlást se követeljen azok utólagos kijávitásának költségeiért.

Burgonyával látják el Kolozsvár dolgozóit

KOLOZSVAR. — A városi közeletési hivatal felhívja az étekezők, otthonok, bölcsődék, intézmények, intézetek és vállalatok figyelmét, hogy a dolgozók és családtagjaik táll burgonyaszükségletének biztosítására legkésőbb október 10-ig, vasárnap délig bezárólag nyújtsák be igényléseiket a közellátási hivatal Parkas-utca 4. szám, földszint 35. számú szobájába. A kimutatást két példányban kell elkészíteni és fel kell tüntetni a dolgozók nevéit és családtagjaik számát. A kimutatásban nem kell feltüntetni azoknak a dolgozóknak nevéit és családtagjaiknak számát, akik erre a burgonyajuttatásra nem tartanak igényt.

Mégis, az olasz kormány továbbra is kionja magát a békeszerződés említett cikkelyének teljesítése alól és semmilyen intézkedést nem hozott annak érdekében, hogy átadja a Szovjetunióknak az olasz flotta azon hajóit, melyeket a békeszerződés e célra kijelölt.

A fentemlített 33 hajó szállítási módozataival kapcsolatos egyezmény megkötését célzó, ez év júliusában megkezdett tárgyalások megszakadtak tekintettel arra, hogy az olasz kormány a békeszerződés záradékaival összefér-

hetetlen követeléseket terjesztett elő.

A szovjet kormány felhívja az olasz kormány figyelmét arra a megengedhető helyre, mely a békeszerződés értelmében a Szovjetunióknak átadandó hajók miatt jött létre és ragaszkodik ahhoz, hogy az olasz kormány hozzon azonnali intézkedéseket a békeszerződés fentemlített záradékának teljesítésére.

Brosia követ igényt tett Molotov szovjet külügyminiszternek, hogy az olasz kormány tudomására hozza ezt a kijelentést.

Cégbejegyzésüket kell kérniük az államosított vállalatoknak

KOLOZSVAR. — Az 1948 szeptember 30-án kelt 509.605 számú kereskedelmiügyi miniszteriumi rendelet értelmében, az államosított vállalatok (társas és egyéni cégek) kötelesek az illetékes Kereskedelmi Kamarák Céglivattaljánál külön erre a célra felfektetett lapstromba bejegyzésüket kérni. A Kereskedelmi Kamarák a bejegyzéshez szükséges kérelemintá az államosított üzemek rendelkezésére bocsátják, amelybe be kell vezetni az igazgató személyi adatait, valamint azokat, akiknek jogában áll a vállalatot kereskedelmi kapcsolatban használni szerződészekkel szemben körvéselt (céglivattal).

A bejegyzés iránti kérelem tette alkalmazásával az igazgatók és cégjegyző kötelesek magukkal hozni az iratelemzők csatolni a következő okmányokat: állampolgársági bizonyítványt, születési anyakönyvi kivonatot, vagy a rendőrségi bejelentőlap másolatát és etköcsi bizonyítványt (cazier

judicial).

A céglivattromba be kell vezetni az alábbi adatokat, az időközben ezekkel kapcsolatban előálló változásokat, valamint a cég üzagnevezését a vállalat kereskedelmi tevékenységének tárgyát, a központ, fiókok vagy igazgatóságok székhelyét, tőket, szabványokat, használt védjegyeket, valamint a cégjegyző kézigyvet. A cégjegyző aláírására szolgál a Kereskedelmi Kamaránál található szabvány-nyilv.

A fenti adatokat a vállalat bejegyzés iránti kérelem alapján kell bevezetni a céglivattromba, amelyhez csatolni kell az esetleges módosítás elrendelő illetékes statisztikai rendeletet, vagy az Ipari Központ határozatát, amelyben elegendő, szervezeti törvények értelmében, változások fenti módosítás tárgyát jogukban áll határozni.

Hírek

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Laptalajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszékél F. soc. 2219 szám alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak
évi előfizetési díj 5000 lej. Postatakarépitványi csekk számla
ma: 40.625.

Nem látszik nagy dolognak

de mért írunk kell Baga Ferencné javaslatáról, aki a Romániai Nők Demokrata Szövetségének IV. kerületi gyűlésén, melyet „Anyák gyűlése” neveztek, felállított és bejelentette, hogy ő, mint ezzel foglalkozó dolgozó nő, szívesen lennirja ingyen a kerület összes szegény gyermekeinek haját, ne jessen ezért a kerületben egyetlen szülő sem.

A bejelentési viharos tetszés fogadta, hiszen ez a felajánlás teljesen önkéntes volt, s a segitleniakarást jelenti, azt a vágyat, hogy Baga Ferencné a maga tudásával és munkájával, ha kicsi dologban is, de mégis segítse a negyed szegényebbeir. Sok kislányoknak kell ám lenni a haját, úgy, hogy Bagané önkéntes munkája nem kis időbe telik majd. A gyűlésen jelenlevő 70 asszony, akik 170 gyerek tejjelátását beszéltek meg, annyira fellelkésedtek a bejelentésen, hogy egyre-másra jelentkeztek ők is, megígértve, hogy jelen lesznek a tejkiosztásnál, amely ugyancsak nem kicsi munka.

Igy radagad a példa, így válik szélessé terjedővé az önkéntes ajánlás, melynek lényege az emberi szolidaritás, a közösségi összetartás. S ezért komoly, ha első percben kis ügynek is látszik Baga Ferencné munkatállalása.

A GYULAFEHÉRVÁRI volt római katolikus fiúliceumban működő magyar tannyelvű közgazdasági és pénzügyi szakiskolába felvesszük olyan középtelkölés növendékeket, akik valamely iskolánál a felvételi vizsgát sikerrel letették. Az iskola mellett jól felszerelt bentlakás működik fú és éány növendékek részére.

TÁNCZAL EGYBEKÖTÖTT, műsoros estélyt rendez a Magyar Népi Szövetség kolozsvári IV. kerületi szervezete a Monostori Román Kultúrcsoporttal karöltve október 9-én, szombaton este 8 órai kezdettel a Templom-utca 2. szám alatti székházában. Az est fővdelmét a Monostori Népi Athenaeum munkálatainak befejezésére fordítják.

30 SZÁZALEKKAL FOKOZTAK a termelést a zombolyai téglagyár dolgozói az államosítás óta. Ennek arányában növekedett a munkások fizetése is.

JELENTKEZNI KÖTELESEK a pénzügyigazgatóság forgalmiadóosztályán (Kolozsvár, Pénzügyigazgatóság, I. emelet, 69. számú szoba) mindazok a forgalmiadókötéses ipari vállalatok megbízottai és kézműiparosok, akik az 1947-48. évre a pénzügyigazgatóság forgalmiadóosztályán nyilvántartásba vannak véve és legalább 5 alkalmazottjuk van — beleértve a családtagokat is, akár fizetéses, akár nem fizetéses alkalmazottak. — A jelentkezési határidő 5 nap a jelen hirdetmény megjelenésétől. Jelentkezéssükör kérdőívet kapnak, amelyet ki kell tölteniök. Dr. Moldoveanu C. pénzügyigazgató, dr. Andron G. osztályfőnök.

ZSEBMETSZÖKET fogtak el a kolozsvári rendőrség büntetői osztályának nyomozói. Szerdán délelőtt a CEC helyiségében érték tetten a nyomozó közegek Albu Constantin 31 éves ploszt és Alex Silvie Nicolae 34 éves dumbraveni illetőségű rovtomultu egyéneket. Kihallgatásuk folyamathban van.

A MAGYAR KÖZTARSASAG bukaresti követsége közli, hogy egyelőre Kanadában és Braziliában a Magyar Köztársaság érdekvédelmét a svéd kormánytól a lengyel kormány vette át.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG marosludasi szervezete október hó 10-én tartja tisztújító közgyűlését. A tisztújítást műsoros délután követi.

A MNSZ HÍREI

Kolozsvár

Október 8-án, pénteken este 7 órakor szervezőbizottsági, pénzügyi, közmívelődési, sajtó- és propagandabizottsági gyűlés a Molotov-utca 16. szám alatti székházában.

Október 9-én, szombaton délután 6 órakor az I. kerület sajtó- és propaganda, pénzügyi, közmívelődési bizottsági ülés a Molotov-utca 16. szám alatti székházában.

Este 8 órakor a VI. kerületnek a Népi Athenaeummal karöltve rendezett bálja a Templom-utca 2. szám alatti kulturházban.

Este 8 órakor az I. kerület műsoros bálja a Szabadság-tér 24. szám alatti levő Iparos Egylet székházában összes tennelben.

Október 8-án, pénteken este 7 órakor vezetőségi ülés.

Október 9-én szombaton este 7 órakor választási bizottsági ülés.

EREDMÉNYESEN MŰKÖDIK Nagyvárad városának népjóléti hivatala. Az elmúlt hónapban a népkonyhán 5200 ebédet osztottak ki, 1600 személy használta ingyen a Marx Károly-utcai népfürdőt és a temetkezési vállalat 19 ingyenes temetkezést végzett.

GÁTAT ÉPITETT a berettyószéplaki ifjuság önkéntes munkával, a Berettyó vizének feluzasztására. Ezzel lehetővé vált, hogy a község eddig gőzerővel hajtott malmát, vízajtásra szereljék át.

KIPUSZTITJAK A MEZEI EGREFKÉLT Maros-Torda megyében. A mezőgazdasági kamara 25 kiló tifusz kórokozóval fertőzött folyadékot rendelt amit szétosztottak a községek között. Az égerirtátnak az a módja, hogy a fertőzött oldattal néhány egészséges egereit beoltanak, azokat a mezőn eleresztik, így megfertőzik, kipusztítják az egész egérállományt.

* DR. SZÁSZ TIBOR nőgyógyász, szülész szakorvos, szabadságáról visszatérve, rendeléseit újból megkezdte December 30. (Unió)-utca 9. szám alatt. Rendel 8-10 és 4-6 óráig.

* ÉRTESETÉS. Üzlethelyiségem igénybevétele folytán a bizományi tárgyakat lakásomra Balcescu (Eszterházy)-utca 17. szám alá szállítottam. Kérem megbízóimat, hogy a tárgyak átvételét végezt a bizományi nyugtával lakásomon délután 2-4 óráig felkeresni sziveskedjenek. — Wallerstein Sámuel.

* KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk, Felschmidt János temetésén résztvettek és jelenlétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. — Gyászoló család.

* KOLOZSVÁRI UTMUTATO címmel a helyi Európa és Uhu hirdetőirodák összeállításában kiadvány készül, mely közli az új iskolabesorolásokat, gyérak új elnevezését, a módosított utcaneveket, a véglegesített ügyvédi névsort, fogászok, orvosok stb. beosztását, kereskedelmi és ipari részében a vállalatok tevékenységi körét. Ilyen módon az közhasznu lesz, s annak összegéből a városi újjáépítési alapra fizetnek be az összeállítások. Felvilágosítások a 11-78 telefonszámon, vagy Európa, Jókai-utca 4.

Nagyvárad

A MNSZ VISINSZKIJ-UTCA 27. SZ. ALATTI SZÉKHÁZÁBAN:
Október 8-án, pénteken este 7 órakor vezetőségi ülés.
Október 9-én szombaton este 7 órakor választási bizottsági ülés.

A VASÁRNAPI Dinamo-CFR Marosvásárhely RNK-kupamérkőzésre Baciu Ion aranygyéresl bírót jelölte ki a központi Játékvázoló Testület. A Hadsereg-CFR Nagykovács C-liga mérkőzést Czinczár Imre vezetli.

Napközi otthont minden kerületben! — ez a RDNSz legujabb célja

KOLOZSVAR. — A Romániai Demokrata Nők Szövetsége sajtótermékei népszerűsítése céljából sajtónapot rendezett. Ezt megelőzően a RDNSz nagy előadótérképében gyűlés volt, melyen többszáz nő vett részt a különböző kerületekből. Az előadók megmagyarázták a sajtónap célját és jelentőségét, hangsúlyozva azt, hogy a különböző kerületek asszonyainak egymásnál tett látogatása közelebb hozza egymáshoz a kül-

városok proketráraszonyát és a városban lakó értelmiségi és háziasszonyhoz. A sajtónapon több ezer példányt adtak el a RDNSz nők a RDNSz folyóiratokból, s őszinte lelkességgel vettek részt a sajtónap munkájában.

A RDNSz e hét vasárnapján, október 10-én napközi otthonai felségítésére újabb akciót indít. Meglévő hét napközi szükségleteire és új napközi otthonok felállítására indít gyűjtést a RDNSz. A gyűjtés siker-

rét bizottság készíti elő. E segélyző bizottság rendszeresen foglalkozik a napközi otthonok problémáival. A RDNSz egyébként azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a város minden egyes kerületében napközi otthonot állítson fel a dolgozó édesanyák megsegítésére. Ez a célja és nagy jelentősége a vasárnapi gyűjtőnapnak, is, melyet remélhetőleg a nagyközönség a legteljesebb mértékben támogat majd.

BIZTOSÍTOTTÁK

Nagyvárad zavartalan husellátását

NAGYVÁRAD. — Az általános árcsökkenésekkel egyidejűleg olcsóbbá lett hus az elmúlt szombaton és vasárnap csak igen kis mennyiségben került forgalomba a nagyváradai piacon és így a fogyasztók nagyrészenek igényét nem lehetett kielégíteni. A COMCAR (volt Sovahcar) vezetői azonban azonnal intézkedtek, hogy a város lakosságát a kellő mennyiségű olcsó hússal ellássák.

Csütörtöktől kezdve huszonegy nagyváradai hentes- és mészárosüzletben árulják az olcsó húst, amelyből mindenki bőven kielégítheti szükségletét.

A piacon az eddigi huscsarnokokban, a Széles-utcában a Weinberger, Visinszki-utcában a volt Zátyi, a Proletárok-utján a volt Áry, a Gerliczi-palotában a volt Banca, a Köztársaság-utcon a volt Szakács, a Baross-hídnál a volt Dobos, a Ko-

lozsvári-utcon a volt Dancea, a Május 1-utcon a Bajkó, a Tokaji-telepen a volt Zsiros, a Ghillányi-utcon a volt Marian, a Kommandánsréten Nánassy és Ujvárosi, az Őszi-telepen a volt Dád és Berinde, a Nilgész-telepen a volt Incze, a Jóságvásártéren a volt Ramacsán, Szöllősen a volt Rácz, az Olaszi-réten pedig a volt Németi-féle üzletekben kapható hus Nagyváradon.

Világosság

Összeállították

a lengyelek ellen játszó román válogatottat

BUKAREST. — A Labdarugó Szövetség tegnap esti ülésén összeállította a lengyelek ellen játszó román válogatottat, mely a következők:

Jusiu — C. Marinescu, Farmati — Bakucz, Ritter, Mihalescu — Bartha, Mercea, Andrei, Radulescu, Jordache, Dumitrescu III.

Tartalékok: Traian Ionescu, Apolzan, Petrescu, Paraschiva, Oana és Ferenczi.

A fenti 17 játékos Tudor Vasile és Barátki edző vezetésével péntek reggel repülőgéppel utazott el Varsóba, majd onnan vonaton utazik tovább a Kattovitz melletti Chorzow bányavárosba, mert a lengyel Labdarugó Szövetség döntése értelmében a vasárnapi Lengyelország-RNK válogatott mérkőzést a fenti bányavárosban játsszák le.

Villanyfényes labdarugómérkőzés Kolozsváron

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Népsport Szervezet szombati esti villanyfényes sportünnepélyét városzerte nagy érdeklődés előzi meg, mert ehhez hasonló sportünnepség még nem volt városunkban.

A kilenc sportágból álló műsor pontosan este 7 órakor kezdődik. A legnagyobb érdeklődés a CFR és a Dermata öklívívóinak, a Korobján, Finta, Kerekes, Pop, Regőczy, Pauer, Bota, Bodó, Geczó és Munteanu összedállítasu román női tornászválogatottnak és Kolozsvár A és B válogatottjának labdarugó játékát előzi meg.

A két válogatott csapatot a következőképpen állították össze:

Sport híradó

A KOLOZSVÁRI HIGIENA Szakszervezet sportolói nagy sikerrel szerepeltek az utóbbi napokban. Asztali tenisz és sakk szakosztálya, kedden a szamosfalvi ARLUS sportkörét látta vendégül. Az asztali tenisz versenyben a Higiena 8:5 arányban győzött, a sakkverseny pedig 2:3 arányban döntetlenül végződött. A népi tömegsport szellemében megtartott versenyen a Higiena Szakszervezet újabb tanujelét adta a fajúsi sportolók iránti támogatásnak.

A VASÁRNAPI Dinamo-CFR Marosvásárhely RNK-kupamérkőzésre Baciu Ion aranygyéresl bírót jelölte ki a központi Játékvázoló Testület. A Hadsereg-CFR Nagykovács C-liga mérkőzést Czinczár Imre vezetli.

„A” VÁLOGATOTT: Craclun — Lutz, Gáspár, Hegedüs, Boczol, Demeter, Padureanu — Tardu, Kiss, Both.

Nistor — Szilveszter, Medrea III., Tartalékok: Joanovici, Schier, I-

Cociuban II., Muresan, Coracu, illetve Nagy és Gábor.

„B” VÁLOGATOTT: Illyés — Fű. A „Gheorghii-Dej” pályán sotra

lőp, Engi — Csete, Szócs, Antalffy kerülő mérkőzést Bindász vezeti.

A magyar tenisválogatott Bukarestben

Az első versenynap után: Magyarország-RNK 1:1

BUKAREST. — Csütörtök délután ellen, a magyar Asboth-Hidassyné ünnepélyes külsőségek között megveszéspáros pedig 6:3; 6:3, 6:3 kezdődtek a magyar-román teniszaranyban legyőzte a Schmidt-Stanescu román vegyespáros.

A küzdelmet ma délután a Fehér-Marinescu férfi és a Hidassyné-Stanescu női egyes versenyszámokkal folytatják.

A román Cobzuc 6:3, 6:1, 6:3, 6:3 arányban győzött a magyar Katona

A fővárosból 25 motoros érkezett a vasárnapi háztömbkörül versenyre

KOLOZSVAR. — A vasárnapi háztömbkörül autó- és motorkerékpárversenyre a versenyzők nagyrésze már csütörtökön megérkezett Kolozsvárra, élőkön Niculic, Calclanu, Cristea, Walter, Gheorghiu, Stanescu, Vassal, Spiciu, Nicu és Bunesucival. A fővárosból 25, a többi vidéki városokból pedig 30-an érkeztek meg az év legnagyobb versenyére. A kolozsvári versenyzőkkel együtt így 70 indulója lesz a vasárnapi nagy versenynek.

Az összes versenyzők ma, péntek délután 3-5-ig, szombat délután pedig 2-5 óráig edzést tartanak a Szabadság-tér, Jókai-utca, Várme-

gyháza, December 30-utca, Molotov utca és Mallinovszki-téri utvonalon. A fenti utvonalon ebben az időpontban szünetel a járműforgalom.

Nagyváradon tartják meg az első triatlion ifjusági országos bajnokságot
NAGYVÁRAD. — Szombaton és vasárnap Nagyváradon tartják meg az első triatlion ifjusági országos bajnokságot, az ország legjobb versenyzőinek részvételével. A versenyre telefonon vagy táviratilag csak péntek estig lehet bevezetni a nagyváradai OSP-ben

Hatalmas méretű újjáépítés Tolyk Szolnok-Doboka megyében de kielégítően halad az őszi vetés is

DÉS. — Szolnok-Doboka megyében nehezen indult meg az újjáépítés. A történelmi pártok felszámolása előtt, s különösen a 46-os választásokat megelőző, s a közvetlen utána következő időkben sok volt itt a baj. A megye északi részén a történelmi pártokat vezető földesuraknak hatalmas kiterjedésű birtokaik voltak. E birtokokon a feudális szolgálatban álló intézők voltak alkalmazva, akik gazdáik politikájához híven, egymás ellen izgatták a két egymással együttélő népet. A nép ellen, a demokrácia ellen dolgoztak, befogták a földműveseket a feudális járműbe, s félrevezették őket.

A nép azonban megtalálta a helyes utat, elűzte a saját, a demokrácia ellenségeit. Azóta nagyot változott a világ. Szolnok-Dobokában fellendült a munka. Ma dolgozó földművesek becsülettel dolgoznak a demokráciáért, a szocializmus útján járnak, építik a Román Népköztársaságot. Példaként lehet a többi megyék elé állítani a Szolnok-Doboka megyei újjáépítést.

Erről beszélgetünk Neamtu Gheorghe megyefőnökkel:

— Még mindig vannak reakciós maradványok — mondja a megyefőnök — számuk elenyésző, de csak a munkák elvégzése ellen izgathatnak, de a nép már nem hallgat rájuk.

A gazdasági helyzetről beszélgetve, megtudtuk a megyefőnöktől, hogy a márciusi fagy és a féreg károkat okoztak az ezévi termésben. Itt a kormány sietett a földművesek segítségére. Biztonság vizsgálta felül helyzetüket és a legmínimálisabbra szállították le a begyűjtési mennyiségeket.

UJJAÉPÍTÉS

Az újjáépítési eredményekről a következőkben számol be Neamtu Gheorghe megyefőnök:

— A háború okozta pusztítást okozott Szamos megye területén, az újjáépítés nehezen indult meg, de az év áprilisában. A munkálatok nagyrészt önkéntes munkával végezték el a megye dolgozói s itt meg kell állapítanunk azt, hogy különösen a falusi dolgozó parasztság kapcsolódott bele nagy lendülettel és lelkesedéssel az újjáépítési munkába. 12.055 köbméter követ termeltek ki utépítés részére, amit be is dolgoztak. 62 új hidat építettek, 44 ezer 753 méter hosszúságú utat építettek és

Folyik a vetési munka

Az őszi mezőgazdasági munkák nem kielégítő, éppen ezért október folyamán 30 ezer 500 hektár föl-
5-én és 6-án a megye járásainak det vetnek be a tervek szerint, főszolgabíráj és a községi gazdasági tanácsok értekezletet tartottak sítették a vetést. Az eredmény Désen, ahol megbeszéltek a na-

Felkészült az idei cukorrépa feldolgozására

a marosvásárhelyi „Bernáth Andor“ cukorgyár

MAROSVÁSARHELY. (Levelezőnk írja) — Az államosítás utáni első kampány nehéz feladatait a gyár munkásai és műszaki emberei közös munkával és erőfeszítéssel megoldották saját eszközeikkel javítván ki gépeiket és műszereiket, ami által lényeges megtakarításokat eszközöltek.

Céljuk eléréséért aprólékosan vizsgálják át gépeiket és sok olyan javítást eszközöltek, melyekkel tökéletesítették a gyártási eljárásokat.

A répatermelők is megértették az idők szavát, mennyiségileg is minőségileg is javították a termelést s olyan szép eredményeket mutattak fel, hogy a pusztító csimaskár ellenére is 200 vagonnal több répat termeltek, mint amenny-

MNSz utcafelelősök értekezlete Nagyváradon

NAGYVÁRAD. — A napokban tartotta meg a városi MNSz szervezet az utcafelelősök irányítójának első értekezletét, amelyen — kevés kivétellel — minden irányító megjelent. Az így összegyűlt mintegy hatvan irányító értekezletét Kovács Elek városi MNSz-elnök nyitotta meg, aki bevezetőül kiemelte az értekezlet fontosságát, majd rátért az irányítók szerepére.

Hatalmas tanító haderőreget akar így nevelni a MNSz — mondta Kovács Elek —, hogy az irányítók és az utcafelelősök minden utcába, minden házba eljussanak a haladás gondolatát.

gyobb munkalendület lehetőségét, s kidolgoztak egy tervet, melynek betartásával időre elvégzik a vetési munkát.

Négy állami mintagazdaság létesült a megye területén, amelyek nem működtek kielégítő eredménnyel. Most, átszervezésük után biztosítva van fejlődésük. Gépállomány nincsen a megyében.

A továbbiakban újra az újjáépítési munkákra terelődött a beszéd, azokra, amelyeket a megye saját költségében végez el.

— A szamosújvári járásban 6 kisebb hidat építettünk, összesen 500 ezer lej értékben — folytatta a megyefőnök. — Hollómezőn egy 31 méter hosszúságú korszerű betonhidat készült. A hid megépítése 1 millió 400 ezer lejbe kerül, s 90 százalékban már készen van. Lászlómezőn 2 millió 700 ezer lej költséggel épül egy hatalmas új hid, ami 60 százalékban készült eddig el. Ugyancsak a láposi járásban 4 kisebb betonhid készült el, ezek értéke 800 ezer lej. Orszegmező községnél 1 millió 800 ezer lej befektetéssel betonhidat építettünk. Nagylónán 2 millió lej költséggel közigazgatási székházat. Egyéb munkálatokra 1 millió lej költséggel és ugyanannyit a megyeháza dísztermének újjáépítésének is — fejezte be tájékoztatóját Neamtu Gheorghe megyefőnök.

Az újjáépítés eredményei azt mutatják, hogy Szolnok-Dobokában valóban megváltozott a helyzet. Mutatják azt, hogy a nép, ha önmagának épít, nagy megvalósításokra képes. A mi népünk pedig önmagának épít. (K)

Nem veszi be a gyomra

a demokráciát a bihari Suszter Szabó Jósának és igen csak nem nézi jószemmel, hogy a falu dolgozó szegényparaszti szervezetten veszik fel az osztályharcos küzdelmet az őket kiszípolozó nagygazdák ellen.

„Nem jó az, ha a nincstelenség is beleszólik a falu ügyes-bajos dolgaiba“ — ezt a bölcs megállapítást hajtogatta Suszter Szabó Jóska, akinek vérbeborult a szeme, ha a MNSz-t, vagy más demokratikus szervezetet említene eljötté. Fülébe is puszogja mindenkinek, hogy hát így és így lesz, ha nem hallgatnak rá és valahogy mégis csak résztvesznek a demokratikus szervezetek munkájában.

Nem is lesz jó a Suszter Szabó Jósának és a vele egy hurok pendülőknak a demokráciában — és ezt már mi mondjuk. — mert bizony, ha a nép már előbb is beleszólt volna a falu ügyeibe, mondjuk akkor is, amikor Suszter Szabó Jóska pénztároskodott Biharban, bizony nem olyan könnyen sikerített volna magának olyan takaros házacskát, de még földjét sem gyarapította volna.

Igaz, hogy Horthyék alatt — mikor ékelne oly ügyesen sáfárkodott a fula pénzével — nem a Suszter Szabó Jósák körmet figyelték hanem azt, hogy a nép ne szervezkedjen kihasználói ellen. Hadisegelektől és sok jó közpénztől híztak dagadtra azok, akik közel voltak a husos fatékhöz és senki sem akadt, aki firtatni kezdte volna, hogy ugyan milyen utómódon szereztek házakat, gyarapodtak vagyoncsra mártól-holnapra egyesek. Ez bizony nem megy a demokráciában, ahol maga a nép néz a körmet azoknak, akik a közpénzek körül sürgölődnek s elhiszük, hogy ez bizony nem nagy létszámot vált ki Suszter Szabó Jósából, de még a vele cimboráló

többi mihasznából sem.

A reverendát viselő Köblös tiszteendő atyából sem burjánzott ki a demokrácia iránti roppant nagy lelkesedés, különösen akkor nem, amikor az egyik demokratikus gyűlésen a konkordátum igazí mivoltát fejtegette az előadó. Igen eleven-jére találták tapintani a tiszteletreméltó szentatyának, mikor az egybegyűlt tömeg felháborodó zugása közben világitották meg, hogy a konkordátum tette lehetővé, hogy a magyargyűlöli katolikus papok és körképek kizsákolják a tulajdonos eszközökkel baráskodóknak magyar anyanyelvűkhöz magaskodó moldvai csángómagyarok felett.

Arról sem szívesen hallott a tiszteendő atya, hogy a bucaresti pápai nuncius azt hangoztatta a hozzá panasszal forduló csángómagyarok előtt — „nem az a fontos, hogy magyarok maradjatok, hanem az, hogy katolikusok...“ — és a konkordátumra való hivatkozással elutasította azok kérelmét, hogy magyarul prédikáljanak templomaikban.

El is surrant a gyűléstől, hogy aztán később jóllégiagyal rámhíreket suttoghasson, hadd tépelődjene a hiszékenyek.

A falu osztályharcainak folyamata ez. Nem is lehet másképp. Az eddig óvatosan odúikban suvado igazi ellenségei népünknek most fogvicsorgatva támadnak a demokratikus fejlődés ellen. Bizony az öntudatos falusi szegényparaszt ságnak kell keményen sakára állania, hogy a nép ellenségeit kilepelve visszaverjék a siserahad demokráciaellenes rázalomhadjáratait.

Mert vannak nem csak Biharban, hanem máshol is néhányan, akik úgy megszokták a nép zsírján való élőködést, hogy bizony a demokráciát „nem akarja bevenni a gyomruk.“

t. k.

Hektáronként 2 tonna árpa termés

Kitünő eredménnyel végződött az ukrainai talajjavítási kísérlet

HARKOV. (Rador.) — A mezőgazdasági intézetnek Alexej Szokolovszkij akadémikus vezetése alatt dolgozó tudósokból álló csoportja jelentős eredményeket ért el az ukrainai talaj megerősítésének fokozásában.

Ukrainában 2 millió sótartalmu terület van, amelyeknek termőterülettel változtatásán és a talaj megerősítésének fokozásán több éven keresztül dolgozott Szokolovszkij akadémikus. A gipsz felhasználásával új talajjavítási eljárást alkalmaz. A gipsz változást idéző elő a talaj fizikai tulajdonságaiban, amely bőséges hozamra teszi alkalmassá. A sótartalmu talajnak gipszrel való kezelése után például az ukrainai Krasznaja kollektív mintagazdaság Potava vidékén ebben az évben 150 hektáron hektáronként 2 tonna téli árpa átlagtermést ért el, ami egy tonna többletermést jelent az ugyanilyen területeken elért átlagterméssel szemben.

Egy másik kollektív mintagazdaság ebben az évben a sótartalmu területeken hektáronként 1,1 tonna kőlestermést ért el, amely a gipszrel kezelt területeken 3,6 tonnájig emelkedett.

A terméshezajamot megkétszerező eljárás 20 éven át hatásos.

Mozik műsora:

KOLOZSVAR:

CAPITOL: Szerelmesek fészke. FORUM: Kutuzov marsall, Napoleon legyőzése.

POPULAR: Veszedelemes kor. SELECT: Veszedelemes kor. Előadások kezdete: 3, 5, 7 óra. URANIA: Az eskü szentsége. Előadások fél 5-től kezdődnek.

NAGYVÁRAD:

C. RSO: Sztréna. Előadások 5, 7 és 9 óra.

SCALA: Leninprád gyermekei. Előadások 5, 7 és 9 óra.

TRANSILVANIA: A tenorista. Előadások 5, 7 és 9 óra.

Alexej Molejko tudós újabb eljárást valósított meg a talajjavításban a talajnak klórral való kezelésével. Ezzel az eljárásal

rással a föld felelőssül és könnyedén szívja magába a nedvséget. A klórral való kezelés a termést háromszorosára emeli.

Harcot hirdet a földmunkás szakszervezet az alkalmazottakat kizsákmányoló nagygazdák ellen

KOLOZSVAR. — A földmunkások szakszervezete októberi munkatervébe iktatta a vidéki szakszervezeti tagok részére tartandó felvilágosító tanfolyamok megszervezését. Ezzel a felvilágosító munkával harcot indít azon zsírosparasztok ellen, akik a náluk alkalmazásban levő földmunkásokat visszatartják attól, hogy a szakszervezettel a kapcsolatot felvegyék és az általa adott irányítás mellett végezzék munkájukat. Ez az akció október 1-én kezdődött, melyet a járási felelősök hajtának végre, karöltve a helyi községi hatóságok támogatásával.

A helyzet a falvakban az, — amint a földmunkások szakszervezetének titkára tájékoztat — hogy a zsírosparasztság annyira befolyása alatt tartja a szegény dolgozó földmunkásokat, hogy azok még jogukat sem tudják érvényesíteni, mert nincs meg a kellő összeköttetésük a szakszervezettel, aminek a révén tudatában lennének azoknak a jogoknak, amelyeket népi demokráciánk biztosít számukra. A mezőgazdasági földmunkást alkalmazó nagygazdák minden eszközt megragadnak, hogy a földmunkással kötendő szerződés megkötését mellőzzék, valamint nem ismerik el a kollektív szerződés oda vonatkozó rendelkezéseit. Ezzel egyrészt maguknak biztosítanak előnyöket azáltal, hogy a földmunkások alkalmazása után járó községi terhek levonását mellőzik, másrészt az alkalmazásban levő munkás töhére

esetkednek, mert így a munkás az őt jogosan megillető elmezési jövedelmét nem tudja beszerezni. A múltban már nem egy esetben történt meg, hogy a szakszervezethez jelentés érkezett be a falu kiszípolozóinak ilyenirányu tevékenységéről, amit a szakszervezet a munkakamarával karöltve orvosolt a földmunkások javára, olyképpen, hogy a zsírosgazdát kötelezettségének teljesítésére szorította s ezáltal a jogaitól megfosztott munkás részére lehetővé tette munkája után járó eredmények elérését.

Időjárásjelentés

Közép-Európa felett Angliától Ukrajnáig nagyterjedésű magaslégnomás foglal helyet, melynek központja (775 mm.) kelet felé húzódik. Ezen a területen tovább tart a csendes, derűs idő. A felsőolvasorszáki esőterület most már a mi vidékünkön is érezhető hatását. Erdélyben tegnap délután erős felhőösödés indult meg, dényugaton már kisebb esők voltak. Kolozsváron délután 16 fok volt. A léghőmérséklet 770 mm., süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szombat délután: Keleti szél, napsütés, keleti irányban átmenetileg borultabb, kisebb esők. Holnap: a felhőzet fokozatos csökkenése, időnként napsütés. Éjszaka utána a napnál hőmérséklet 17-18 fok körül.

Ujjáépítették az üzemeket

s az államosítás óta állandóan fokozzák a termelést a felsővisi munkások

FELSŐVISO. — (Tudósítónktól.) tökéletesen rendbehozták, a termelés állandóan emelkedik. A volt Papp Simon-féle üzemekben a villanytelep gépházát átvakolták, kismeszelték és kijavították a gőzgépet, amely most fokozottabb teljesítőképességet ér el. Eddig az volt a hibája, hogy igen sok üzemanyagot fogyasztott, most a beosztott szakmunkások fáradságot nem ismerő munkája eredményeként az üzem-

anyagfogyasztás majdnem felére csökkent. Bár egy telepen különböző ipari központokhoz tartozó üzemek közös hajtóerővel dolgoznak, a legkisebb zavar nélkül a legnagyobb egyetértésben, a kölcsönös segítség alapján munkálkodnak a többtermelés érdekében maguknak, a dolgozó nép államának. Ennek eredményeképpen a villanytelepnél például, ahol a visszavonuló fasiszta seregek mindent felrobbantottak, szükségmegoldásként egészen kis teljesítőképességű dinamókkal dolgoznak. Augusztus hónapban az egyik dinamó ráadásul kényszerterhelés miatt kiégett, mégis annak hiányában is az előirányzott termelendő energiát kilowattóránként 80 százalékban haladták túl. Így van ez a fűrészüzemeknél is. Ezek az eredmények azt jelentik, hogy dolgozóink megértették a Román Munkáspárt hívó szavát és fokozott erővel dolgoznak népi demokráciánk megerősítéséért, a termelésen keresztül építve a szocializmust.

Halálal végződő feltékenységi dráma Margittán

MARGITTA. — Két halálos áldozatot követelő véres revolverszemle dráma zajlott le a közelmúlt napokban Margittán.

Az egyik margittai gazda, Furik Péter, már hosszabb idő óta udvarolt a község legszebb leányának, Totrik Erzsébetnek. Eleinte a leány szívesen fogadta a fiatal gazda széptevését és már úgy is volt, hogy rövid időn belül a fiatalok összeházasodnak.

Az utóbbi napokban a leány azonban lehűdült udvarlójától, aki állandóan feltékenységi jeleneteket rendezett. Végre is a leány elhatározta, hogy a szinte beteges feltékenységben szenvedő férfivel minden kapcsolatot megszakít.

Utolsó találkozásuk alkalmával — mely a halálos drámával végződött —, valószínűleg közölte is ezt az elhatározását udvarlójával, aki feldúlt állapotban hazarohant. Magához vette revolverét és visszasietve a leányhoz, több revolverlövessel halálra sebezte, majd maga ellen fordította fegyverét és mellbelőtte magát. A lövések zajára odasiető szomszédok a leány holtteste mellett találták meg a súlyosan sérült férfit azonnal kórházba szállították, azonban az orvosok már nem tudtak segíteni rajta és így a véres margittai szerelmi dráma második áldozata is rövid szenvedés után meghalt.

A feltékenységi dráma hátterének tisztázására a nyomozás folyik.

Uj állami üzlet Szilágysomlyón

SZILÁGYSOMLYO. — A városban a harmadik állami üzlet nyílik. A vas- és a textil állami üzlet után, megnyílik a nagyváradi Crisul állami fűszerüzlet lerakata is, amely nagyban és kicsinyben fog árusítani. Üzletvezetővé Lichmann Béla volt szövetkezeti inspektort neveztek ki.

MNSz tisztújító közgyűlés Erzsébetvároson

ERZSÉBETVÁROS. — A Magyar Népi Szövetség erzsébetvárosi szervezete október 10-én tartja meg tisztújító közgyűlését. A közeli falvak: Gogán, Gogánváralja, Somogyom, Almás és Ernye községek MNSz szervezetei ugyanezen a napon

tartják a tisztújító közgyűlést. Mindenütt felszűnt érdeklődéssel várják a választás napját, amikor új vezetőség foglalja el a helyét, hogy megvalósítsa az új feladatokat, amelyek előtt a Magyar Népi Szövetség áll.

ADAS-VETEL

- BÉLYEGET, tömegbélyeg, gyűjteményeket, régi levelezést, állandóan veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. 3988
- EGY mély gyermekkosci eladó. Attila-ut 27. 4419
- SZENA és szalma eladó. Krizbai utca 7. szám. 4454
- SÜRGÖSEN eladó 5+2 Zehdlich rádió. Földész-utca 2. 4503
- ELADÓ keuteres nagy főzőkemenec. Kossuth Lajos-utca 52., ajtó 3. Gr. 10
- HASZNÁLT borotvapengét veszek és kőszőrűsítést felelősséggel vállalom. Schwartz, Széchenyi-tér 29. 4554
- ZONGORÁT vagy pianót keresek sürgősen megvételre, rövid, keresztúros, bécsi gyártmányt. Címeket a kiadóba „Zongora 4542” jelíggel. 4542
- ELADÓ egy nagy perzsaszőnyeg. Crisan-utca 32., ajtó 5. 4539
- ELADÓ ebédő, konyha, háromajtós szekrény, két vasgőz sodronnyal. Marx Károly (Rudolf)-utca 14. Üzletben. 4538
- HARISNYASZEMFELSZEDŐ gép eladó. Horea 97. Bálint István. 4573
- ELADÓ háromnegyedméteres perzsaszőnyeg és egy varrógép. Anonymus-utca 19. szám. (Görögtemplom-utcából.) Megtekinthető 4-5 óra között. 4753
- ELADÓ 12 négyzetméteres, vasráccsal bekerített díszirhely, kriptának is átalakítható. Fellegvári-ut 78. 4594

APROHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 30-50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. Cím a kiadóban és jelíggel hirdetéseknek 20 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levelezés szavanként 6-10 lej. Szöveg-hirdetés szavanként 6-10 lej. Közzétartás-hirdetés szavanként 8-12 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 5-6-7-8 lej, előírt helyen 8-10-12 lej. Nyilttér szavanként 12 lej.

- KERÉKPÁR olcsón eladó. Kisméretű kalapácsmalmot keresünk megvételre. Lehet hibás is. Bajza-utca 5. 4597
- RADIO, 4+2, Radione, varázsszeres, sürgősen eladó. Pollák, Krizbai utca 42. 4598
- PERZSASZŐNYEG-javítót keresek. Cím a kiadóban. 4760
- JÓKARBAN levő női kerékpár eladó. Forduló-utca 6. 4763
- PERZSASZŐNYEGEK: 5 és fél négyzetméteres Bocchra, 3 négyzetméteres új beföldi, hat, nyolc és tizemélyes damasztabroszok, egy középtermetre való csikóbunda, eladó. Cím a kiadóban. Gy. 58
- STPEPELT mély, fehér gyermekkosci, kifogástalan állapotban eladó. Einstein-utca 5. 4577
- ELADÓ zongoraszek, abroszok. Megtekinthető délután 4-ig, Köztársaság-utca 49. 4578
- ELADÓ új, brokatselyem-paplan, gyapjuval töltve. Györgyfalvi-ut 55. 4576
- RADIO, 4+1, modern, super, világvevő, olcsón eladó. Csértörő-utca 11. ajtó 2. 4586
- ZONGORA eladó. Kalandos-utca 19. Megtekinthető délelőtt 11-1-ig, délután 5-7-ig. 4587
- VESEK Bozay Margit könyvet. Cím: Faurilor 3. Miskolczi. 4588
- BOMBÁZOTT háztól téglá eladó. Horea-ut 68. 4589
- VESTA főzőkemenec, kétleres, háromnegyedes gyermekkerékpár, eladó. Vasile, Lupu 14. 4590
- ELADÓ 14 négyzetméteres perzsaszőnyeg és 60 új gyümölcsláda, sürgősen. Györgyfalvi-ut 51. 4592
- FAJTISZTA Griffon kutyakölykök eladók. Hidelvei-utca 29. szám. 4758
- ELADÓ hathengeres személygépkocsi, ötszemélyes, piros bőrüléssel, tizemélyes állapotban. Érdeklődni CAG garázs. Egyetem-utca 10. Telefon: 25-43. 4759
- INGATLAN-LAKÁS, HAZAT. telket, öröklakást akar venni, eladni, lakást elcserélni, butorral átadni, iratait lemásolni, férjhez menni, nőül lenni? Forduljon bizalommal Vulcan Irodához, Molotov 24. 4505
- KÉT szoba, konyha vagy egy szoba, konyhás lakást keresek. Költségeket megtérítik. Malom-utca 1. kosárfonó. 4525
- IDŐSEBB férfi keres butorozott szobát a város bármely részében is, de csak ahol dísznót is tarthat. Cím a kiadóban. 4540
- ELCSERELNEM Erdélyben, Háromszék megyében levő öt hold szántóföldemet, Budapest-környéki földdel vagy házzal. Cím a kiadóban. 4574
- SÜRGÖSEN eladó Pap-utca mellett beköltözhető 2 szoba, összkomfortos, modern ház, gyümölcsös kerttel 550.000.— Pillangó-telegen beköltözhető egy szoba, konyha mellékhelyiséges új ház, gyümölcsös kerttel 160.000.— Komfortos házak 250 ezertől 2 millióig. Családi házak 60 ezertől 300 ezerig. Modern öröklakások 1-2-3 szoba, komfortos 150 ezertől 300 ezerig. Ingatlanokban nagy választék. „Prokura”, Kádár Tibor, Ratiu 4., udvarban. 4599
- FIATALEMBER, esetleg iskolás fiú szállást kaphat. Fogarasi-utca 23. 4580
- KÉT szoba, összkomfortos, modern, beköltözhető öröklakást, központban vagy közelében sürgősen keresek. Címeket kiadóba kérek „Öröklakás” jelíggel. 4584
- SÜRGÖSEN keresek ügynökök kizárásával főtéren vagy mellék utcájában, komfortos, modern öröklakást. Ajánlatokat kérek kiadóba „Nem tévegberház” jelíggel. 4585
- TRODA részére telefonhasználattal megfelelő helyiséget keresünk. Felvilágosítás Eszterházy-utca 12. I. emelet kapható délután 4-7-ig. 4582
- ELADÓ sürgősen elfogadható áron gyümölcsös egy szobával, gazdaságra is alkalmas. Monostor, Episcop Moga 29. 4751
- ELADÓ a központhoz öt percre, beköltözhető családi ház. Cím a kiadóban. 4594
- KERESEK egy szoba, konyha, elköltöztetés ellenében, vidékre is elszállítom, lehetőleg a Dermata közelében. Cím: Szentlászló-utca 28. 4591
- ÁLLAST KERES BIZONYITVÁNNYAL rendelkező, intelligens házvezetőnő elhelyezkedne, esetleg bejárna is. Címeket a kiadóba „Komoly házvezetőnő” jelíggel. 4581
- ÁLLAST KAPHAT FOZNITUDO mindenest bejárónő keresek. Motilor 58. 1-3 óra között, emelet. 4535
- NOS, református vallású harangozót keresek. (Lehet kovács, keresek, cipész vagy csizmadia logalkozású is.) Javalkalmazás: lakás, szántóföld, gyümölcsös és veteményes kert, kaszáló és külön pénzüzetés is. Érdeklődni Benkő Mihály harangozó, Fejérd (Feiurdeni). Kolozs megye. 4754
- VIDEKEN jól bevezetett utazót keres kisüzem. Munkácsi-utca 13. 4586
- KOLONFELEK MENYASSZONYI ruha, fátyol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchideanál, Dózsa György-utca 22. F.
- ELVESZETT Máthé Zsigmond névre szóló élelmiszertjegy. Kérem a becsület megtaglálót, juttassa el a Világosság kiadóhivatalába. Gr. 9 Gy. 33
- MENYASSZONYI ruhák, fátyol, koszoru, fehér szörmekepek kölcsönzése. „Dália”, Horea-ut 55. Gy. 51
- ELVESZETT egy hathetes sárga ma'oc koca. Ha valaki tud róla valmit, értesitse Győrffi Dezsőt, Tordai-ut 32. szám alatt. 4756

„Világosság”
és
„Fák Nőve”
nagyváradi kiadóhivatala
Nagyvárad
(Parcul Traian—Széchenyi-tér 8)
Telefon: 14-99
Mindon hirdetés és előfizetés így n készségevel a na ykőző sé r rendelkezésére áll.
Reklám és propaganda szakember erekl
Fredmanyes hirdetés a „Világosság”-ban, a MNSz napjeldányezámu aeli napitapiában!

Elhanyagolt arc'órét megszépítő Kosmetika:
D. Jaszenszky
Beihlen uca 18

A VICTORIA
kötőiparüzem (nady)
Berea gabarott szon'it és sikk'ón'kef. — Je enthezés a textu'szak'erezetlen keresztül.
Szabadság-ter 29.

A nagyváradi „RECLAMA”
hirdető iroda új helyiségebe
Parcul Traian Széchenyi-ter 8 alá költözött
Telefon: 14-99
Hirdetéseket és előfizetése'et a „Világosság” és „Fák Nőve” számára kizérőlcoc joggal felvesszünk

Műsorraat egybekötött szüreti bált rendez a Magyar Népi Szövetség kolozsvári kerületi szervezete október 9-én, szombaton este 8 órai kezdettel az Iparosgyűlés, Szabadosság er 24 szám alatti helyiségeben
Különő zene Elsőrendű konyha Különő taborok

A vármegyeháza üvegtérmeben
megnyílt az Arlus kiállítása
„Három évtized szoviet vívmányai”
címmel. Nyitva reggel 10-től este 7-ig

Centru Mearc Regional Cluj
Budai Nagy Anta-utca 71 szám
Al'almazunk nagyobb gurberlaltal hívó gépész-mérnököt. Kérvény és életreaz belüldend. Fizeles kollektuuszerezódés szerint.